

สารบัญ

ตอนที่ 1 ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย	หน้า
บทนำ	1
กฎหมายคืออะไร	1
กฎหมายจารีตประเพณีและกฎหมายลายลักษณ์อักษร	1
ประวัติศาสตร์กฎหมายคืออะไร	3
ประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมาย	6
บทที่ 1	9
กฎหมายพ่อขุนรามคำแหง	9
ข้อความในศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงที่มีลักษณะเป็นกฎหมาย	10
ศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมีลักษณะเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญ	14
บทที่ 2	17
กฎหมายลักษณะโจรสมัยสุโขทัย (ศิลาจารึกหลักที่ 38)	17
บทที่ 3	21
มังรายศาสตร์	21
บทบัญญัติในมังรายศาสตร์ที่น่าสนใจ	23
การกระทำความผิด	23
กฎหมายลักษณะทรัพย์	24
การขูดพบบวมทรัพย์	25
ของตกของหาย	26
ความรับผิดชอบผู้เสพสุราด้วยกัน	27
กฎหมายครอบครัว	28
ลักษณะมรดก	31
หนี้	32
ความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน	33
กฎหมายอาญา	33

	หน้า
บทที่ 4	35
ข้อความทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมายตราสามดวง	35
กฎหมายตราสามดวงอาศัยคัมภีร์พระธรรมศาสตร์เป็นหลัก	38
ในการบัญญัติกฎหมาย	
หลักอินทภาษ	39
เนื้อหาของกฎหมายตราสามดวง	43
บทที่ 5	45
พระอัยการลักษณะผัวเมีย	45
เงื่อนไขการสมรส	46
การสมรส	47
อำนาจอิสระ	48
อุทลุม	48
การขาดจากการสมรส	50
ทรัพย์สินระหว่างสามีภรรยา	51
ชายชู้	52
บทที่ 6	55
พระอัยการลักษณะมรดก	55
การแบ่งมรดกชาย	55
การแบ่งมรดกหญิง	58
พินัยกรรม	59
การยกทรัพย์สินให้ผู้อื่นในขณะที่เจ้าของทรัพย์สินกำลังใกล้ตาย	60
บทที่ 7	63
พระอัยการลักษณะโจร	63
การแบ่งโจรออกเป็น 8 จำพวก	63
การแบ่งฐานความผิดออกเป็น 16 ฐาน	64
คำสั่งสอนทางศาสนากับกฎหมาย	65
การจับกุมและการพิจารณาลงโทษผู้กระทำความผิด	65
ความผิดต่อพระศาสนา	66
กฎหมาย 3 เส้น 15 วา	66

	หน้า
ความผิดเกี่ยวกับการสูบฝิ่น กินฝิ่น และมีฝิ่นไว้จำหน่าย	67
การเก็บของตกของหาย	68
การลักทรัพย์ระหว่างเรือญาติ	69
การให้ผู้พิจารณาคดีอุทกกรรมเกี่ยวกับการกระทำความผิด	69
บทที่ 8	71
พระอัยการลักขณะวิวาทคำตัดสิน	71
การยกเว้นโทษการทำร้ายร่างกายมิถึงสาหัสระหว่างเรือญาติ	71
การยกเว้นโทษแก่เด็กอายุ 7 ขวบ และคนชราอายุ 70 ปี	71
การยกเว้นโทษคนวิกลจริต	72
การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเหตุกับผลของการกระทำ	73
ความผิดฐานฆ่าคนตาย	
การกำหนดโทษตามความร้ายแรงของสิ่งที่ใช้ในการทำร้าย	73
การทำร้ายส่วนสำคัญของร่างกายมีโทษหนัก	73
อันตรายสาหัส	74
การดูหมิ่นซึ่งหน้า	74
หมิ่นประมาท	74
บทที่ 9	77
พระอัยการลักขณะอาญาหลวง	77
การกำหนดโทษ 10 สถาน	77
การห้ามหญิงไทยสมรสกับคนต่างด้าว	78
การห้ามค้ากำไรเกินควรและการขายสินค้าต้องห้ามแก่ชาวต่างประเทศ	78
การจับจองที่ดิน	79
กฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง	80
การยอมความกัน	80
การเก็บภาษีจังกอบ	81
การให้ความคุ้มครองผู้มาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร	81
เหตุผลหย่อนผ่อนโทษ	82
บรรณานุกรม	83
 LW 103	 (3)

ตอนที่ 2 ระบบกฎหมายหลัก	หน้า
บทที่ 1	87
อิทธิพลของกฎหมายต่างประเทศและประโยชน์ของการศึกษา	a7
ประวัติศาสตร์กฎหมายต่างประเทศ	
1. อิทธิพลของกฎหมายต่างประเทศ	87
2. ประโยชน์ของการศึกษาประวัติศาสตร์กฎหมายต่างประเทศ	89
บทที่ 2	91
ระบบกฎหมายหลัก	91
1. ระบบกฎหมายโรมาน-เยอรมันนิค	91
2. ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์	92
3. ระบบกฎหมายสังคมนิยม	94
4. ระบบกฎหมายศาสนาและประเพณีนิยม	96
4.1 ศาสนาอิสลาม	96
4.2 ศาสนาคริสต์	98
4.3 ศาสนาฮินดู	99
บทที่ 3	103
กฎหมายบาบิโลน	103
1. กฎหมายมหาชน	106
2. กฎหมายเอกชน	107
ก. กฎหมายเรื่องเช่าอสังหาริมทรัพย์	107
ข. กฎหมายเรื่องเช่าปศุสัตว์	107
ค. กฎหมายเรื่องชลประทาน	107
ง. กฎหมายเรื่องจ้างแรงงาน	107
จ. กฎหมายเรื่องครอบครัว	107
ฉ. กฎหมายเรื่องนิติกรรมสัญญา	108
กำเนิดการประกันภัย	109
3. กฎหมายอาญา	110

	หน้า
บทที่ 4	111
กฎหมายของชาวยิว	111
บทที่ 5	115
กฎหมายกรีก	115
บทที่ 6	117
กฎหมายโรมัน	117
ยุคที่ 1 ยุคกษัตริย์	118
ยุคที่ 2 ยุคสาธารณรัฐ	119
กำเนิดของกฎหมาย 12 โต๊ะ	120
สถาบันการปกครอง	124
(1) กงสุล	124
(2) สภานิติบัญญัติ	128
(3) สภาผู้อาวุโส	130
ยุคที่ 3 ยุคจักรวรรดิ	134
สมัยจักรพรรดิจัสติเนียน	137
ยุคที่ 4 ยุคเผด็จการ	141
คุณค่าพิเศษของกฎหมายโรมัน	142
บทที่ 7	145
ระบบกฎหมายอังกฤษ	145
ยุคที่ 1 ยุคแองโกลแซกซอน	146
ยุคที่ 2 ยุคชาวนอร์แมน	148
วิธีพิจารณาคดี	149
ระบบฟีวด์ลิตีซิมส์	152
การก่อตัวของคอมมอน ลอว์	154
แม็คนา คาดาร์	156
วิวัฒนาการของศาลหลวง	159
ระบบลูกขุนหรือจюри	162

	หน้า
ยุคที่ 3 ยุคเอ็คคิวิตี้	164
ข้อแตกต่างของคอมมอน ลอว์ และเอ็คคิวิตี้	166
ทรัสต์	167
รัฐสภาของอังกฤษ	168
ยุคที่ 4 ยุคปัจจุบัน	168
การปฏิรูปศาล	170
บรรทัดฐานแห่งคำพิพากษาของศาล	170
ผลดีและผลเสียของการยึดหลักบรรทัดฐาน	171
หลักกฎหมายเกี่ยวกับแนวบรรทัดฐานแห่งคำพิพากษาของศาล	172
แนวบรรทัดฐานแห่งคำพิพากษาของศาล	172
วิชาชีพทางกฎหมาย	173
1. ทนาย	173
2. ผู้พิพากษา	174
มูลเหตุที่ประเทศไทยไม่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์	174
ข้อแตกต่างระหว่างระบบกฎหมายคอมมอน ลอว์ และซีวิล ลอว์	175
บรรณานุกรม	179